

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΛΩΦ 126	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο και άνω
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΓΛΩΣΣΙΑ, ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΞΑΣΘΕΝΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Ελληνική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://classweb.cc.uoc.gr/classes.asp		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι διδασκόμενοι θα είναι σε θέση να:

1. Κατανοήσει και να περιγράψει τις διαφορές στην λειτουργία του εγκεφάλου μεταξύ των δίγλωσσων και μονόγλωσσων ατόμων.
2. Να κατανοήσει τις διαφορές ανάμεσα σε διγλωσσία και πολυγλωσσία.
3. Αναγνωρίσει τα διαφορετικά επίπεδα ικανότητας δίγλωσσων/πολύγλωσσων ατόμων στους διαφορετικούς γλωσσολογικούς τομείς μορφολογία, σύνταξη, φωνολογία, λεξική σημασιολογία.
4. Αναγνωρίσει διαφορετικά επίπεδα ικανότητας δίγλωσσων/πολύγλωσσων ατόμων στην ακουστική και γραπτή κατανόηση καθώς και στον προφορικό και στο γραπτό λόγο.

Γενικές Ικανότητες

- Προαγωγή της δημιουργικής και επαγωγικής και απαγωγικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής επιστημονικών μελετών καθώς και της αυτοβελτίωσης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση των διαφορετικών τύπων της διγλωσσίας/πολυγλωσσίας και των χαρακτηριστικών τους. Θα μελετηθούν τα χαρακτηριστικά και οι διαφορετικοί τύποι διγλωσσίας/πολυγλωσσίας, ο βαθμός διγλωσσίας, η έννοια της γλωσσικής εξασθένησης και η κατάκτηση 'κληρονομικής γλώσσας' (heritage language). Απαραίτητη για την κατανόηση των χαρακτηριστικών του τύπου της πολυγλωσσίας είναι η μελέτη της έννοιας της εγκεφαλικής κυριαρχίας, των μοντέλων γλωσσικής ανάπτυξης και επεξεργασίας και οι διαφορές αυτών ανάμεσα σε μονόγλωσσους και δίγλωσσους/πολύγλωσσους, η αξιολόγηση του επιπέδου κατάκτησης των διαφορετικών γλωσσών από το ίδιο άτομο σε συνδυασμό με την έγκαιρη αξιολόγηση

του επιπέδου της κυρίαρχης γλώσσας.

Στο πλαίσιο αυτό θα συζητηθούν και πιθανοί τρόποι εντοπισμού γλωσσικών διαταραχών σε πολύγλωσσα άτομα στα διαφορετικά ηλικιακά στάδια. Είναι σημαντικό να εξηγηθεί πως η δίγλωσση ή και πολύγλωσση ανάπτυξη από μόνη της δεν συνιστά πρόβλημα και δε μπορεί να επιφέρει από μόνη της μια γλωσσική διαταραχή. Επιπλέον, στο πλαίσιο του μαθήματος συμπεριλαμβάνεται και η ανάλυση της ιδιόμορφης ‘διγλωσσίας’/‘διμορφίας’ που αφορά σε διαλέκτους της ίδιας γλώσσας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none">- Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας class-web- Επικοινωνία μέσω e-mail	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	(3×13=) 39
	Τελικές Εξετάσεις	3
	Αυτοτελής Μελέτη	83
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή τελική εξέταση (100% του τελικού βαθμού) που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none">- εξακρίβωση της εμπέδωσης γνώσεων- κριτική ανασύνθεση πληροφοριών- εφαρμογή διδαγμένων λύσεων σε νέα δεδομένα	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Στα Ελληνικά:

1. Αβραμίδου, Ε., Αδάμ, Α., Φωτιάδου, Ε., Χατζηδημητρίου, Χ., Φαιτάκης, Μ., Αμπατζόγλου, Γ., «Διεπιστημονική προσέγγιση των διαταραχών ομιλίας-λόγου σε δίγλωσσο ή και πολύγλωσσο περιβάλλον». Διεθνές Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας. Ρέθυμνο – Κρήτης. (2008)
2. Cummins, J., *Ταυτότητες υπό Διαπραγμάτευση. Εκπαίδευση με σκοπό την Ενδυνάμωση σε μια κοινωνία της Ετερότητας*, Αθήνα: Εκδ. Gutenberg. (1999)
3. Δενδρινού, Β., «Διγλωσσία». Στο: Χρηστίδης, Α-Φ. (Επιμ.), Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη γλώσσα, Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. (2001)
4. Τριάρχη-Herrmann, Β., *Πολύγλωσσα παιδιά: Η αγωγή τους στην οικογένεια στην οικογένεια και στο σχολείο*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αδερφοί Κυριακίδη. (2005)
5. Χριστίδης, Α.-Φ., «Γλωσσική εκπαίδευση και γλωσσικός αποκλεισμός». Στο: Χριστίδης, Α-Φ. (Επιμ.), Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη γλώσσα, Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. (2001)
6. Χριστίδης, Α.-Φ., «Πολυγλωσσία στην Ευρωπαϊκή Ένωση». Στο: Χριστίδης, Α-Φ. (Επιμ.), Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη γλώσσα, Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. (2001)

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία:

1. *The Cambridge Handbook of Bilingualism* (2019), Annick De Houwer and Lourdes Ortega (eds), (Cambridge Handbooks in Language and Linguistics).
2. Grosjean, F. & Ping Li (2013), *The Psycholinguistics of Bilingualism*, Wiley-

Blackwell Publishing.

3. Baker, C., *Foundations of bilingual education and bilingualism* (5th ed.). Bristol: Multilingual Matters. (2011)
4. Fabbro, F. THE NEUROLINGUISTICS OF BILINGUALISM. Hove: Psychology Press. (1999).
5. Paradis, J., F. Genesee & M. Crago *Dual Language Development & Disorders: A Handbook on Bilingualism & Second Language Learning* (2nd Ed.). Brookes Publishing. (2011)
6. Pavlenko, A. *Thinking and Speaking in Two Languages (Bilingual Education and Bilingualism)*, Multilingual Matters. (2011)
7. Grosjean, F. NEUROLINGUISTS, BEWARE! THE BILINGUAL IS NOT TWO MONOLINGUALS IN ONE PERSON. *Brain and Language* 36, 3-15. (1989).
8. Kambanaros, M & van Steenbrugge, W. INTERPRETERS AND LANGUAGE ASSESSMENT: CONFRONTATION NAMING AND INTERPRETING. *Advances in Speech-Language Pathology*, Vol. 6, No.4, 247-252. (2004)